

پیام به مناسبت برگزاری مراسم حج (۱۳۷۶/۱/۲۱ هـ.ش.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين. قال
الله الحكيم:

﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا
إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾

روزهای عید و میعاد

این روزها بار دیگر خانه‌ی خدا میزبان خیل عظیم دل‌های پر شور و شوقی است که از سراسر جهان در آن کعبه‌ی امید گرد آمده‌اند؛ میلیون‌هایی که در سایه‌ی عبودیت خالص حضرت احدیت، احساس وحدت و جمعیت می‌کنند؛ چشم‌هایی که با گلاب اشک خود، قدمگاه پیامبر عظیم‌الشأن ﷺ و اولیاء خدا ﷺ و مجاهدان و بزرگان اسلام را شستشو می‌دهند؛ جان‌هایی که در پرتو معنویت بیت‌الله الحرام و حریم تربت مصطفوی ﷺ، نورانیت و صفا می‌یابند؛ دست‌های به دعا برافراشته‌یی که قافله‌ی نیاز و حاجت را روانه‌ی درگاه بی‌نیاز می‌کنند؛ دردمندانی که بر در سرای طیب، علاج دردهای مزمن جهان اسلام را می‌جویند و در آن، همدردانی از هر نژاد و زبان و رنگ و از هر گوشه‌ی عالم می‌یابند؛ ضعیفان تنها مانده‌یی که در آن‌جا احساس قدرت و عظمت می‌کنند. این روزها بار دیگر پیکره‌ی عظیم امت اسلام، نمایی از ابهت و شکوه خود را در برابر چشم کسانی که دچار غفلت از آنند، می‌گذارد؛ دوستان را امیدوار و دشمنان را

بیمناک می‌سازد. ابر رحمت و حکمت بر تشنگان می‌بارد، دلهای افسرده‌یی را طراوت می‌بخشد، و مغزهای را کدی را به شکفتن و اندیشیدن وامی‌دارد.

آری، این روزها برای جهان اسلام و امت اسلامی روزهای عید و روزهای میعاد است و بجاست که مسلمین در همه جای گیتی و به ویژه حجاج بیت‌الله الحرام، ساعتها و لحظه‌های آن را برای تعبد و تعقل، مغتنم بشمارند و آنان که به فرصت گرانبهای حج و زیارت دست یافته‌اند، با دستانی پر از رحمت و حکمت الهی، و با تصمیم و اراده‌یی تازه برای آینده‌ی خود و امت اسلامی، به دیار خویش باز گردند.

جنبه‌ی فردی و اجتماعی حج

در میان فرایض دینی، حج بزرگترین فریضه‌یی است که در آن هر دو جنبه‌ی فردی و اجتماعی به شکلی نمایان، گنجانیده شده است.

در جنبه‌ی فردی، هدف، تزکیه و رسیدن به صفا و نورانیت و پیراستگی از زخارف بی‌ارزش مادی و فراغت با خویشتن معنوی و انس با خدای متعال و ذکر و تضرع و توسل به حضرت حق است، تا آدمی به عبودیت - که صراط مستقیم الهی به سوی کمال است - راه یابد و در آن گام بردارد.

در این بخش، تنوع فرصتها و آزمایشگاهها به حدی است که هرگاه کسی با توجه و تدبیر از آن عبور کند، بی‌گمان دستاوردی گرانبها خواهد داشت؛ فرصت احرام و تلبیه، فرصت طواف و نماز، فرصت سعی و هروله، فرصت وقوف در عرفات و مشعر، فرصت رمی و قربانی و فرصت ذکرالله که همچون فضای سرشار از روح و حیات، در همه‌ی این مراحل، گسترده شده است. مجموعه‌ی این فرصتها می‌تواند برای هر فرد، دوره‌ی کوتاهی از ریاضت شرعی و تمرین زهد و سلیم و حلم و برخی خلقیات پسندیده‌ی دیگر نیز باشد.

در جنبه‌ی اجتماعی، حج در میان همه‌ی فرایض اسلامی بی‌همتا است؛ زیرا مظهری از قدرت و عزت و اتحاد امت اسلامی است. هیچ فریضه‌ی دیگری بدین سان به آحاد مسلمان، درباره‌ی مسایل امت اسلامی و جهان اسلام، درس و عبرت نمی‌آموزد و

آنان را در روحیه و واقعیت، به قدرت و عزت و وحدت نزدیک نمی‌کند. تعطیل این بخش از حج، بستن سرچشمه‌یی از خیرات به روی مسلمین است که از هیچ رهگذر دیگری نمی‌توانند بدان دست یابند.

قدرت ملی؛ کلید همه‌ی کامیابی‌ها

قدرت ملی برای جوامع بشری، کلید همه‌ی کامیابی‌ها و وسیله‌ی لازم برای رسیدن افراد جامعه به حیات طیبه است. مقصود از قدرت ملی آن است که جامعه و کشور، از اخلاق، علم، ثروت، نظام سیاسی کارآمد و عزم و اراده‌ی عمومی برخوردار باشد. درست است که جوامع قدرتمند، اگر فاقد هدایت و نظارت و اجرای عدالت باشند، همان ثروت و علم، آنان را به طغیان خواهد کشانید و اخلاق و اراده‌ی آنان را زایل کرده، مسیر آنان را به سمت انحطاط رقم خواهد زد. همان‌طور که امروز در کشورهای همچون امریکا و غیره، نشانه‌های آن دیده می‌شود. ولی فقدان آن توانایی‌ها و اقتدارها، بلای انحطاط اخلاقی و سیاسی را بسی سریع‌تر بر جان کشورها می‌اندازد و دنیا و آخرت و علم و اخلاق و همه چیز را از ملتها می‌ستانند. از آن روست که تعالیم سیاسی و اجتماعی اسلام، همه در جهت آن است که ملل اسلامی به اقتدار و سیادت علمی و اخلاقی و سیاسی و روحی و مادی دست یابند. و امروز همه‌ی رهبران هوشیار ملت‌های جهان در صددند که از هر امکان و ذخیره‌یی که می‌تواند آنان را قدرتمند کند، بهره‌گیرند.

امت اسلامی؛ فاقد عزت و قدرت بین‌المللی

امت بزرگ اسلامی با وجود عده و عده‌ی خود، فاقد عزت و قدرت در سطح بین‌المللی است؛ چگونه باید عزت و قدرت شایسته‌ی خود را به دست آورد؟ همه‌ی اتحاد مسلمانان، بخصوص زمامداران و مسؤولان کشورهای اسلامی و علما و روشنفکران و شخصیت‌های مسلمان، باید همواره این سؤال را در ذهن و زبان خود داشته و به دنبال پاسخ آن باشند.

امروز بیشترین منابع نفت که بی‌اغراق به منزله‌ی خون برای تمدن کنونی جهان

است، در کشورهای اسلامی است. حساسترین مناطق سوق الجیشی عالم، در اختیار مسلمانان است. بخش عظیمی از منابع زیرزمینی که برای بنای امروز و فردای جهان مورد نیاز ضروری است، در این کشورها است. یک پنجم همه‌ی جمعیت دنیا متعلق به آنان است. بزرگترین بازار مصرف مصنوعات کشورهایی که خود را بر مسلمانان تحمیل کرده‌اند، در دست آنان است. فرهنگ غنی و ریشه‌دار و علوم و معارف آنان، اولین گامهای عروج به اوج دانش کنونی جهان را به غریبه‌ها آموخته و حق حیات به گردن دانش و تمدن غرب دارند. با این همه، مسلمانان، امروز در سطح جهان، در روند عمومی سیاست جهانی، در تصمیم‌گیریه‌ای بزرگ عالم و در تعیین نظام همبستگی جهانی، هیچ نقشی ندارند؛ و از این بالاتر، بسیاری از کشورهای اسلامی در سیاست ملی خود، دنباله‌رو و محکوم یکی از چند دولت مستکبر و زورگوی جهانند؛ دولتهایشان دست‌نشانده و ضعیف‌النفس، ملت‌هایشان دچار اختناق یا بی‌خبری، و علما و روشنفکرانشان دست‌خوش ترس و تغافل و عشق به راحتی ... و نتیجه آن شده است که سرمایه‌های آنان بر باد می‌رود؛ جایگاه سیاسی آنان به اشاره‌ی دولتهای مستکبر تعیین می‌شود؛ و عده و عده‌ی آنان به حساب نمی‌آید؛ و امت بزرگ اسلامی که امروز باید از همه‌ی موجودی خود برای کسب عزت و اقتداری که مستحق آن است، برخوردار شود، بدین گونه از بخش عظیمی از عده و عده‌ی خود محروم می‌ماند و دشمن اسلام و مسلمین، از آن به زیان اسلام و مسلمین استفاده می‌کند.

وضع کنونی جهان اسلام و حوادث محنت‌باری که در هر گوشه‌ی آن، زندگی را بر میلیون‌های اسلامی تلخ و دشوار کرده است، فاجعه‌ی بی‌نظیر فلسطین مغضوب، محنت تاریخی مسلمانان بالکان، اوضاع کشمیر و افغانستان، اوضاع انفجار آمیز خلیج فارس، وضع اقلیتهای مسلمان در برخی از کشورهای اروپایی، همه و همه شواهد گویای این حقیقت تلخند.

جبهه‌ی خودی نتوانسته از همه‌ی امکانات خود استفاده کند

جهان اسلام در همین هفته‌های اخیر شاهد آن بود که دولت ایالات متحده دو بار

پیاپی، رأی شورای امنیت سازمان ملل را بر محکومیت رژیم صهیونیستی برای ویران‌سازی خانه‌های مسلمانان بخش شرقی بیت‌المقدس، وتو کرد؛ و این همان امریکاست که بخش عظیمی از ثروت و قدرت خود را از موجودی کشورهای عربی مسلمان کسب می‌کند و دولتهای بسیاری از این کشورها، صریحاً دوستی و احترام و ثروت خود را، بلکه بخشهایی از خاک خود را تقدیم آن کرده‌اند. چرا امریکا در مقابل این دوستیهای قوی و عملی، حتی یک بار هم حاضر نیست در مسأله‌ی فلسطین، میل و خواست آنان را رعایت کند. بی‌شک هیچ دولتمرد عرب و مسلمان نمی‌تواند در برابر تجاوزهای اخیر رژیم صهیونیست که یاد آور و دنباله‌ی جنایات پنجاه ساله‌ی آن رژیم است، و حتی مخالف قرارهایی است که به نام صلح در سالهای اخیر بسته شده است، بی‌تفاوت باشد و از آن خشمگین نشود، ولی چرا دوستی و وفاداری دیرین دولتمردان عرب با امریکا، کمترین تأثیری در روند روزافزون حمایت امریکا از رژیم غاصب نمی‌گذارد؟ درست است که دولت کنونی امریکا بیش از اسلاف خود به صهیونیستها سرسپردگی نشان می‌دهد؛ ولی کی و کجا اتفاق افتاده است که دولتهای متعاقب امریکا، دوستان عرب خود را با برادران صهیونیست خود برابر بشمارند و یک بار هم که شده، غاصبان صهیونیست را از خود ناراضی کنند؟

در این باب، سخنان گریه‌آور بسیار است و حدیث غفلت و احیاناً خیانت خودیها و استکبار و خبثات بیگانگان و دشمنان، چیزی نیست که در این گفتار مختصر بگنجد؛ آنچه این جانب می‌گویم، آن است که جفای دشمن به خاطر آن است که جبهه‌ی خودی نخواسته است از همه‌ی نیرو و امکان خود استفاده کند و عده و عده‌ی خود را به مصاف دشمن بیاورد.

امت بزرگ اسلامی؛ بزرگترین پشتوانه‌ی جهان اسلام

بزرگترین پشتوانه‌ی جهان اسلام، امت بزرگ اسلامی است؛ یعنی ملت‌های مسلمان که وحدت و اتفاق و تفاهم آنها و غریو رعد آسای اعتراض آنها و قدرت اندیشه و بازوی کار و ثروت طبیعی و خداداده‌ی آنها، می‌تواند دل هر دولت مستکبر را آب، و

گوش او را کر، و پشت او را خم کند.

حج، مظهری و نمونه‌یی از این پشتوانه‌ی عظیم و تمام ناشدنی و غیر قابل شکست را در برابر چشم ما می‌گذارد.

این جاست که معنای حقیقی فریاد برائت در حج آشکار می‌گردد؛ و چنین است که غریو دستجمعی مسلمانان در برائت از مشرکین، در حج روح می‌دمد و مضمون می‌بخشد.

آیا اکنون هیچ مسلمانی می‌تواند در این سخن حکیمانه شک کند که «حج بی برائت، حج نیست»؟

ملتهای مسلمان بدانند که اگر با هم باشند، دست خدا با آنها است و دست خدا مقتدرتر از هر پدیده‌ی قدرتمند در عالم وجود است. و دولتهای مسلمان بدانند که ملتهای آنان، قویترین پشتیبان در مقابله با بیگانگان پر توقع و متجاوز و غارتگر و بیرحمند. اگر ملتها به صحنه راه داده شوند، اگر به ملتها اعتماد شود، اگر با ملتها صادقانه عمل شود، دولتها آن چنان اقتداری خواهند یافت که نه در میدان نبرد لازم است از دشمنی بترسند، و نه در عرصه‌ی بنای کشور و زندگی عمومی لازم است به بیگانگی حساس نیاز کنند.

امروز دولت و ملت ایران به برکت همین یگانگی است که با توکل به خدا در برابر زورگوئیهای امریکا ایستاده‌اند و تهدیدهای مکرر او آنان را تکان نمی‌دهد و چنان احساس قدرت می‌کنند که با تکیه بر حقانیت خود و با وجود فشارهایی که به وسیله‌ی ایادی استکبار، از همه طرف بر آنان وارد می‌آید، آینده را درخشان و راه خود را روشن و دلهای خود را سرشار از امید و اطمینان می‌یابند.

میعاد بزرگ حج را مغتنم بشمارید

برادران و خواهران عزیز در همه جای جهان! میعاد بزرگ حج را مغتنم بشمارید؛ آشنایی و الفت میان خود را در آن تحکیم بخشید؛ از سرنوشت یکدیگر با خبر شوید؛ از تجربه‌های یکدیگر درس بگیرید؛ راز ایستادگی و ثبات جمهوری اسلامی و ملت بزرگ

ایران را از آنان بشنوید.

در حج به صدای بلند اعلام اتحاد کنید؛ به صدای بلند بیزاری خود را از جبهه‌ی استکبار و ظلم و نفاق فریاد کنید؛ علما و روشنفکران و شخصیت‌های سیاسی و علمی خود را به تبادل نظر با یکدیگر فراخوانید؛ حمایت عمومی خود را از ملت مظلوم فلسطین و طلبکاری خود را نسبت به مسأله‌ی فلسطین، به گوش دشمن برسانید.

تجربه‌ی ذی‌قیمت ایران برای دولتها و ملت‌های مسلمان

برخلاف تبلیغات مغرضانه‌ی دشمنان، ملت ایران حج را جایگاه رفیعی برای رشد آگاهی امت اسلام می‌شمارد و از حضور خود به نفع همه‌ی جهان اسلام - و نه فقط منافع خود - بهره می‌طلبد. ملت ایران حامل تجربه‌ی گرانبهائی برای همه‌ی کشورهای اسلامی است. این ملت عظیم‌الشان توانسته است به برکت حاکمیت اسلام، در همه‌ی عرصه‌ها به موفقیت‌های بزرگ دست یابد؛ استقلال سیاسی و اقتصادی و فرهنگی خود را که در دوران طاغوت یکسره از دست رفته بود، به دست آورد و حفظ کند؛ عظمت و شوکت اسلام را در مواجهه با قضایای جهانی نشان دهد؛ از مرزهای خود در برابر تهاجم چندین ساله‌ی بی‌که با فکر و سلاح و پول دشمنان اسلام به راه افتاده بود، به طور کامل دفاع کند؛ پس از جنگ هشت ساله، کشور را بازسازی کند و معجزه‌ی انقلاب را در نوسازی زیربنایی کشور نشان دهد؛ در مجموعه‌ی جهانی، جایگاهی عزیز و رفیع به دست آورد؛ دولتهای مردمی و منتخب خود را یکی پس از دیگری در کشور بر سر کار آورد؛ کاروان علم و تحقیق و پیشرفت صنعتی و کشاورزی را به راه اندازد و گامهای بلندی در راه توسعه‌ی کشور بردارد؛ در سیاست جهانی، صریحاً از مواضع حق که بدان مؤمن است، دفاع کند؛ مسأله‌ی فلسطین را در صدر مسائل جهان اسلام دانسته و علی‌رغم امریکا و صهیونیسم که خواسته‌اند این مسأله به فراموشی سپرده شود، به طور مداوم آن را در همه جا و همه وقت مطرح سازد؛ به مردم مظلوم بوسنی کمکهای مؤثر برساند؛ در همه‌ی قضایای محنت بار ملل اسلامی، دست یاری به سوی آنان دراز کند و با وجود فشارهای روزافزون استکبار و تهدیدهای مداوم امریکا، با صلابت و قدرت، در این راهها به جلو رود. این تجربه‌ی

ذیقیمتی برای همه‌ی دولتها و ملت‌های مسلمان است.

این جانب با صدق و خلوص، دست دوستی به طرف همه‌ی دولتهای مسلمان دراز می‌کنم و به آنان برای همکاری و همفکری در راه رفع هموم دنیای اسلام خوش آمد می‌گویم و به همه‌ی ملت‌های مسلمان متواضعانه عرض می‌کنم که قدر خود و قدر اسلام و احکام نورانی قرآن را بدانند.

بازگشت به اسلام؛ درس بزرگ امام خمینی

درس بزرگ امام راحل عظیم‌الشان ما^ع، بازگشت به خود، بازگشت به اسلام و شناختن قدر خود و قدر ذخایر معنوی بی‌شمار خود بود. ملت ایران با عمل به این درس، در راه سعادت قدم نهاد و در آن، مراحل متعددی را طی کرد و همچنان در آن راه پویاست. راه ملت‌های دیگر نیز به سعادت، چیزی جز این نیست.

اگر چنین شود، دولت غاصب صهیونیست، توان مقاومت در برابر قدرت امت اسلامی را نخواهد داشت و ایالات متحده بیش از این جرأت بازی با سرنوشت ملت فلسطین و استعزای دولتهای عرب را نخواهد یافت.

اگر چنین شود، دولتهای عرب خود را مجبور نخواهند پنداشت که بر خلاف حق و برخلاف واقع، ملت فلسطین را نادیده بگیرند و مسأله‌ی فلسطین را به دست فراموشی بسپارند و با ایجاد رابطه‌ی سیاسی و اقتصادی با رژیم غاصب و متجاوز، صهیونیستها را به میان جوامع عربی راه دهند و بدین آسانی حصار را که می‌تواند رژیم صهیونیست را به مرور خفه کند، از گرد او برچینند.

ما شک نداریم که در آینده‌ی نه چندان دور، عاقبت ملت فلسطین در سایه‌ی فداکاری خود و آگاهی دنیای اسلام، به حق مغضوب خود دست خواهد یافت و بیگانه‌ی متجاوز و ستمگر را از خانه‌ی خود بیرون خواهد افکند؛ ولی تصمیم و اراده‌ی دولتها و ملت‌های مسلمان به فضل الهی خواهد توانست این آینده را تسریع کند و از محتتهای آن بکاهد.

در خاتمه، همه‌ی حجاج عزیز را به اغتنام فرصت گرانبهای حج برای خودسازی

شخصی و آینده‌سازی اجتماعی دعوت می‌کنم و امیدوارم همه‌ی مسلمانان جهان، بخصوص ملت‌هایی را که گرفتار حوادث تلخ و شدت‌های زندگی‌اند، به دعای خیر یاد کنند و این حقیر را هم از دعای خیر فراموش نکنند. «وَالسَّلَامُ اللَّهُ عَلَى بَقِيَةِ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ».

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

علی‌الحسینی‌الخامنه‌ئی

دوم ذیحجه الحرام ۱۴۱۷ برابر با بیست و یکم فروردین ماه ۱۳۷۶